

Uchwała Nr SO-11/0954/269/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 30 kwietnia 2024 r.

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu Nowotomyskiego za rok 2023 wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Lisowska

Członkowie: Zdzisław Drost

Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Zarząd Powiatu Nowotomyskiego sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok oraz informacji o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagami.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Nowotomyskiego za rok 2023 wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami przedłożone tutejszej Izbie drogą elektroniczną w dniu 2 kwietnia 2024 r.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej (po zm.) na lata 2023–2039 oraz ze sprawozdaniami za 2023 rok przedkładanymi Izbie.

I.1 Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Powiatu Nowotomyskiego za rok 2023 przyjęto uchwałą Nr 819/FN/2024 Zarządu Powiatu Nowotomyskiego z dnia 28 marca 2024 roku. Załącznik Nr 1 do uchwały zawierający sprawozdanie obejmujące część opisową wraz z zestawieniami tabelarycznymi oznaczono jako: „Informacja o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Nowotomyskiego za rok 2023”.

Skład Orzekający wskazuje, iż zgodnie z przepisem art. 267 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedstawia sprawozdanie roczne z wykonania budżetu tej jednostki.

I.2 Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową wraz z zestawieniami tabelarycznymi. Stosownie do wymogów art. 269 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w sprawozdaniu przedstawiono dochody i wydatki budżetu jednostki w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej, tj. w pełnej klasyfikacji budżetowej.

W części „Wykonanie planu dochodów budżetowych w 2023 roku” sprawozdania zawarto:

- a) przedstawienie zmian planu dochodów budżetu w różnych konfiguracjach, a mianowicie:
- przedstawienie zawiadomień Ministra Finansów i Wojewody Wielkopolskiego,
  - zestawienie tabelaryczne pn. „Struktura zrealizowanych dochodów wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku (...)” obejmujące zestawienie w układzie: plan na 01.01.2023 r., zmiany w trakcie roku, plan na 31.12.2023 r., wykonanie oraz % wykonania planu dochodów wg poszczególnych źródeł ich pozyskania,
  - zestawienie tabelaryczne pn. „Zestawienie zmian w dochodach budżetu w działach wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku” w układzie: plan na 01.01.2023 r., zmniejszenie planu, zwiększenie planu, plan na 31.12.2023 r., wykonanie od początku roku oraz % wykonania planu,
  - opisowe omówienie zmian w zakresie dochodów budżetu w układzie działów klasyfikacji budżetowej z wyszczególnieniem ogólnych kwot zmian poszczególnych paragrafów dochodów z przywołaniem aktu zmieniającego (uchwały Rady lub uchwały Zarządu),
  - zestawienie tabelaryczne obejmujące dochody na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, dotacje celowe na realizację zadań w drodze porozumień z organami administracji rządowej oraz dotacje celowe z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami w układzie działów z wyszczególnieniem: plan na 01.01.2023, zmiana planu, plan na 31.12.2023, wykonanie na 31.12.2023 oraz % wykonania planu,
  - zestawienie tabelaryczne w zakresie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami w układzie: dział, plan na 01.01.2023, należności, wykonanie na 31.12.2023, dochody potrącone, dochody przekazane do budżetu Wojewody, saldo końcowe (należności pozostałe do zapłaty, zaległości, nadpłaty),
- b) zestawienie planu i wykonania dochodów na dzień 31.12.2023 roku wg jednostek budżetowych w układzie plan na 31.12.2023, wykonanie na 31.12.2023 oraz % wykonania planu,
- c) zestawienie tabelaryczne należności wymagalnych budżetu na dzień 31.12.2023 roku wg jednostek budżetowych z przedstawieniem kwot należności poszczególnych jednostek budżetowych w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej,

d) zestawienie tabelaryczne w pełnej klasyfikacji budżetowej przedstawiające plan, wykonanie oraz % wykonania planu dochodów.

W części „Wykonanie wydatków budżetowych w 2023 roku” sprawozdania zawarto:

- a) informację w zakresie ogólnej kwoty zwiększenia planu wydatków, wysokość wydatków na dzień 31.12.2023 r., wielkość wydatków bieżących z wyszczególnieniem wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń, dotacji, wydatków na obsługę długu, wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, wydatków związanych z realizacją zadań w drodze porozumień z organami administracji rządowej, a także ogólną wysokość wydatków majątkowych,
- b) zestawienie tabelaryczne w pełnej klasyfikacji budżetowej przedstawiające plan, wykonanie oraz % wykonania planu wydatków,
- c) przedstawienie zmian planu wydatków budżetu w różnych konfiguracjach, a mianowicie:
  - zestawienie tabelaryczne pn. „Zestawienie zmian w wydatkach budżetowych w działach w 2023 roku” w układzie: plan na 01.01.2023, zmniejszenie planu, zwiększenie planu, plan na 31.12.2023, wykonanie od początku roku oraz % wykonania,
  - opisowe omówienie zmian w zakresie wydatków budżetu w układzie działów klasyfikacji budżetowej z wyszczególnieniem ogólnych kwot zmian poszczególnych paragrafów wydatków z przywołaniem aktu zmieniającego (uchwały Rady lub uchwały Zarządu),
  - przedstawienie planu wydatków poszczególnych inwestycji wg stanu na dzień 01.01.2023,
  - zestawienie zmian w zakresie wydatków majątkowych wg klasyfikacji budżetowej (tabela nie zawiera nazw kolumn), z której wynikają dane: plan na początku roku, zmiana, plan na koniec roku, wykonanie oraz % wykonania planu,
  - zestawienie tabelaryczne obejmujące wydatki na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, zadań w drodze porozumień z organami administracji rządowej oraz wydatków na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami w układzie działów z wyszczególnieniem: plan na 01.01.2023, zmiana planu, plan na 31.12.2023, wykonanie na 31.12.2023 oraz % wykonania planu. Ponadto zawarto opis kwotowych zwiększeń dla poszczególnych jednostek realizujących powyższe zadania,
  - zestawienie tabelaryczne obejmujące, w podziale na pełną klasyfikację budżetową, dotacje celowe przekazane na podstawie odrębnych ustaw związanych z realizacją zadań Powiatu w układzie: plan na 01.01.2023, zmiana, plan na 31.12.2023, wykonanie od początku roku oraz % wykonania,
- d) zestawienie tabelaryczne wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń wg jednostek Powiatu Nowotomyskiego wg stanu na dzień 31.12.2023 r. w układzie: plan, wykonanie na dzień 31.12.2023 r. oraz % wykonania planu,
- e) informacje dotyczące ogólnych kwot planu i wykonania wydatków na zadania oświatowe oraz przedstawienie planowanych i wykonanych kwot dotacji dla niepublicznych jednostek oświatowych,

f) zestawienie tabelaryczne pn. „Plan i wykonanie wydatków Powiatu Nowotomyskiego za 2023 rok wg jednostek” w układzie: nazwa jednostki plan na 31.12.2023, wykonanie na 31.12.2023 oraz % wykonania.

W sprawozdaniu przedstawiono także ogólną kwotę wykonanych dochodów i wydatków budżetowych, wynik budżetu, wykonane przychody i rozchody budżetu, zobowiązania Powiatu, stan zadłużenia z tytułu kredytów i planowane spłaty, stan rezerw celowych na dzień 01.01.2023 roku i ich rozdysponowanie w trakcie roku budżetowego, informację nt. wydatków poniesionych na kary i odszkodowania, informację o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Nowotomyskiego na lata 2023-2034.

Analizując część opisową sprawozdania Skład Orzekający zauważa, iż Zarząd Powiatu nie wyjaśnił rzeczowego przedstawienia zrealizowanych dochodów i wydatków budżetowych (z wyłączeniem zadań, o których mowa w art. 269 pkt 2 i 3) ograniczając się jedynie do szczegółowego przedstawienia w różnych konfiguracjach zmian w zakresie planu oraz wielkości ich wykonania.

I.3 Stosownie do wymogów wynikających z art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych w sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy.

I.4 W sprawozdaniu z wykonania budżetu przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich, czym spełniono wymóg art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych.

III. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniami budżetowymi za 2023 rok wykazała co następuje:

1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że rok 2023 został wykonany z deficytem budżetu w kwocie 12.000.582,76 zł, bowiem:

a) dochody wykonano w wysokości 117.598.275,23 zł (93,59 % planu), w tym:

- dochody bieżące 98.437.848,61 zł (98,42 % planu)
- dochody majątkowe 19.160.426,62 zł (74,73 % planu),

b) wydatki wykonano w wysokości 129.598.857,99 zł (92,13 % planu), w tym:

- wydatki bieżące 96.571.500,06 zł (92,81 % planu),
- wydatki majątkowe 33.027.357,93 zł (90,22 % planu).

Wykonane dochody bieżące przewyższają wykonane wydatki bieżące, co spełnia wymóg art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Przychody zrealizowano w kwocie 27.708.970,07 zł, w tym z tytułu:

- kredytów i pożyczek w kwocie 12.000.000,00 zł,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 15.708.970,07 zł.

Rada Powiatu w 2023 roku podjęła dwie uchwały w sprawie zaciągnięcia przez Powiat Nowotomyski kredytu długoterminowego: uchwała Nr XLIX/421/2023 z dnia 28.06.2023 r. z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu powiatu w kwocie 8.603.439,48 zł oraz uchwała Nr XLIX/422/2023 z dnia 28.06.2023 r. z przeznaczeniem na wpłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 3.396.560,52 zł. Skład Orzekający wydał pozytywną opinię o możliwości spłaty tych kredytów.

Rozchody budżetu zaplanowano na spłatę rat zaciągniętych kredytów w kwocie 3.396.560,52 zł, co wykonano w 100%.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że na koniec 2023 r. Jednostka posiadała zobowiązania w kwocie 38.933.687,72 zł, co stanowi 33,11 % wykonanych dochodów budżetu. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku.

2. Analiza wydatków budżetowych w powiązaniu ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 wykazała, że:

- 1) nie wystąpiły przekroczenia planowanych wydatków budżetowych,
- 2) w n/w podziałkach klasyfikacji budżetowej suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania (5+6)	Przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
710	71015	4300	23.403,00	23.402,32	944,60	24.346,92	943,92
Razem:							943,92

W sprawozdaniu Zarząd Powiatu nie przedstawił informacji odnośnie przyczyn zaciągnięcia powyższego zobowiązania.

Rada Powiatu Nowotomyskiego w uchwale Nr XLIV/381/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie budżetu Powiatu Nowotomyskiego na rok 2023:

- ustaliła kwotę 15.000.000,00 zł, do której Zarząd Powiatu może samodzielnie zaciągać zobowiązania wykraczające poza rok budżetowy i nie są związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich (§ 12).
- upoważniła Zarząd do przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w roku

następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy (§ 11 pkt 6).

3. W niżej wymienionej podziałce klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
801	80115	4560	Odsetki od dotacji (...)	137,10	137,10

Odnośnie poniesionych wydatków z tytułu odsetek od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości poniesionych w dziale 801 „Oświata i wychowanie” rozdziale 80115 „Technika” na tronie 92 sprawozdania Zarząd wyjaśnił, co następuje: *„Odsetki narosłe od zaliczki pobranej w nadmiernej wysokości, tj. w wyniku weryfikacji końcowego wniosku o płatność dla projektów:*

- nr PRWP.08.03.01-30-0022/18 pn. Rozwój Kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Trzciance i uznaniem przez IZ WRPO 2014+ części poniesionych wydatków za niekwalifikowalne (kwota 32,45 zł),

- nr RPWP.08.03.01-30-0008/18 pn. Rozwój kształcenia zawodowego w Zespole Szkół nr 2 w Nowym Tomysłu i uznaniem przez IZ WRPO 2014+ części poniesionych wydatków za niekwalifikowalne (kwota 104,65 zł).”

4. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w dziale 750 rozdział 75020 odbiega od planu, a mianowicie zaplanowano odpis w wysokości 233.000,00 zł, natomiast wykonano w kwocie 226.208,19 zł (różnica 6.791,81 zł), co stanowi 97,08% planu.

Na stronie 82 sprawozdania zawarto informację: *”Wydatki w § 4440 na podstawie ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych zostały przekazane do 31 maja 2023 roku w wysokości 75 % planowanego odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (poza Państwową Inspekcją Nadzoru Budowlanego – 100 %). W drugiej połowie 2023 roku odpis ponownie został przeliczony na podstawie aktualnych danych wynikających z zatrudnienia w 2023 roku i wydatki w § 4440 zaktualizowano.”*

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 288) *„równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”*.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zfsś (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę do naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana

w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu jak i wykonania.

IV. Analiza przedłożonego sprawozdania wykazała, że w budżecie roku 2023 zaplanowano wydatki w dz. 600 „Transport i łączność” rozdz. 60003 „Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych” § 6300 w kwocie 24.767,00 zł (wykonanie 22.749,00 zł).

Uchwałą Nr XLII/360/2022 z dnia 16 listopada 2022 r. Rada Powiatu Nowotomyskiego postanowiła o udzieleniu pomocy finansowej Związkowi Powiatowo-Gminnemu „Wielkopolski Transport Regionalny” z przeznaczeniem na realizację projektu pn. „Poprawa ekologiczności regionalnego transportu drogowego poprzez zakup taboru autobusowego zasilanego gazem ziemnym lub z napędem hybrydowym”. W § 2 uchwały zapisano, że pomoc finansowa zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu Powiatu na lata 2023-2024 w kwocie 49.534,00 zł, w tym:

- w 2023 roku w wysokości 24.767,00 zł,
- w 2024 roku w wysokości 24.767,00 zł.

W/w uchwała została przedłożona do nadzoru Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w dniu 25 marca 2024 r., tj. po upływie 495 dni od daty podjęcia.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu uchwałą Nr 9/435/2024 z dnia 10 kwietnia 2024 r. stwierdziło nieważność uchwały Nr XLII/360/2022 Rady Powiatu Nowotomyskiego wskazując równocześnie, iż przepisy ustawy o samorządzie powiatowym nie przewidują możliwości udzielenia pomocy finansowej przez powiat związkowi powiatowo-gminnemu, ograniczając tę możliwość jedynie do związków powiatów.

Skład Orzekający wskazuje, że rozliczenia między związkiem powiatowo-gminnym, a uczestniczącym w nim powiatem z tytułu ponoszenia przez związek wydatków inwestycyjnych winny następować w sposób uregulowany, zgodnie z przepisami prawa, w statucie.

Z ustaleń Składu Orzekającego wynika, że na dzień 31 grudnia 2023 r. Plan Finansowy Związku Powiatowo-Gminnego „Wielkopolski Transport Regionalny” ustalony uchwałą Nr VIII/65/I/2022 Zgromadzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Wielkopolski Transport Regionalny” z dnia 5 grudnia 2022 r. (po zmianach), nie przewidywał dochodów z tytułu dotacji celowej na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych sklasyfikowanych w § 6300. W zakresie zakupów inwestycyjnych plan finansowy Związku przewidywał jedynie § 6650 „Wpływy z wpłat gmin i powiatów na rzecz jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”. Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Związku Powiatowo-Gminnego „Wielkopolski Transport Regionalny”

za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r. potwierdza, że Związek nie wykonał dochodów z tytułu pomocy finansowej. Zatem w budżecie Powiatu Nowotomyskiego wydatek ten winien być sklasyfikowany w § 6650 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych”.

Skład Orzekający czyni uwagę w powyższym zakresie.

- V. Przedłożona informacja o stanie mienia Powiatu wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. została opracowana z zachowaniem wymogów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Powiat posiada wraz ze zmianami od dnia złożenia poprzedniej informacji, jego wartość oraz dochody uzyskane z mienia w 2023 roku. Skład Orzekający zauważa, że w załączniku Nr 2 do Informacji pn. „Forma dysponowania nieruchomościami jednostki samorządu terytorialnego” (str. 8 Informacji) nie wykazano § 0800 ”Wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego” w kwocie 28.171,50 zł.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Lisowska

Pouczenie: *Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.*